

SLOVENSKI NAROD.

Ishaja vsak dan zvečer, ismāi nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. na mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poštnina znaša. — Na naročbe, brez istodobne vpošiljatve naročnine, se ne ozira. — Za oznanila plačuje se od štiristopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska. — Dopisi naj se izvolé frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je na Kongresnem trgu št. 12. Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari. — Vhod v uredništvo je iz Vegove ulice št. 2, vhod v upravnništvo pa s Kongresnega trga št. 12.

Telefon št. 34.

Spomenica primorskega učiteljstva.

Deputacija goriških in istrskih učiteljev je te dni izročila ministerskemu predsedniku grofu Thunu, naučnemu ministru grofu Bylandtu in zastopniku finančnega ministra spomenico, katera se glasi tako-le:

Vaša Preuzvišenost!

Izvršuje dobljeno in prevzeto naročilo ljudskih učiteljev poknežene grofije Goriške in Gradišćanske ter mejne grofije Istre, dovoljujejo si pokorno podpisani odposlanci rečenih ljudskih učiteljev predložiti Vaši Preuzvišenosti in blagohotno upoštevanje naslednje

spomenico:

V smislu § 55. državnega ljudskošolskega zakona naj znašajo minimalni dohodki ljudskih učiteljev, pod katere ne sme iti nobena šolska občina, toliko, da morejo učitelji in podučitelji, oproščeni vseh postranskih opravkov, ki jih zadržujejo, vse svoje moči posvečevati svojemu poklicu, prvi pa tudi svojo rodbino vzdrževati primerno krajevnim razmeram.

Ako se ta plemeniti namen za pre-slavnega vladanja Nj. Veličanstva, našega premilostnega cesarja, sklenjenega zakona v kateri avstrijski kronovini zaradi slabega finančnega položaja dotične dežele ni mogel izvršiti se more to s polno pravico v prvi vrsti reči o deželah Goriški in Gradišćanski ter o Istri, ker so v teh deželah učiteljske plače tako nizke, da je učitelju nemogoče živeti in izhajati človeka dostojno.

V smislu deželnega zakona za Goriško in Gradišćansko z dne 4. marca 1879, dež. zak. št. 6, so bili učitelji na javnih ljudskih šolah razvrščeni na tri razrede, in sicer:

$\frac{2}{10}$ v I. razred z letno plačo 600 gld.,
$\frac{3}{10}$ " II. " " " " " 500 "
in $\frac{5}{10}$ " III. " " " " " " 400 "

To razmerje se je sicer z deželnim zakonom z Goriško in Gradišćansko iz leta

1896. tako premenilo, da sta prišli v I. razred $\frac{2}{10}$, v II. razred $\frac{3}{10}$ in v III. razred $\frac{5}{10}$ vsega definitivno nastavljenega ljudskega učiteljstva, ali s tem se v obče položaj učiteljstva ni izboljšal, ker provizorični učitelji tega izboljšanja niso deležni, vsled česar se more trditi, da razmerje mej plačilnimi razredi tudi z novim zakonom ni postalo boljše in da učitelj, predno se pomakne v I. razred, mora že navadno priti do kraja svojih službenih let, ako je tedaj sploh kako mesto I. plačilnega razreda prosto.

A še do tega navideznega izboljšanja plač prišli so učitelji po skoro 20letnem neprestanem boju.

Ljudskim učiteljem v Istri se ne godi dosti boljše.

V primeri z uradnim in z drugimi jednako plačanimi privatnimi stanovci, pri katerih se glede izomike gotovo ne zahteva več, kakor pri učiteljih, se more pač reči, da je položaj ljudskih učiteljev v rečenih deželah takšen, da mora obuditi usmiljenje vsakogar.

Ljudski učitelji na Primorskem morajo prav tako, kakor bolje situirani učitelji drugih kronovin, studirati, prebiti stroge skušnje in prenašati vse težave učiteljskega stanu, ne da bi bili za to primerno plačani. Uradni sluge in pisarji v raznih držav- nih in privatnih službah so v obče, ako ne že bolje, pa vsaj ravno tako plačani, kakor ubogi ljudski učitelj.

Uvaževati je pri tem, da mora ljudski učitelj, ako hoče doseči v šoli uspehov in dobro uplivati na vzgojo, biti v stanu, si dobiti na zunaj spoštovanje in to ne le s popolnjevanjem svoje omike in razširjenjem svojega znanja, nego tudi z zunanjim nastopom. Kako pa naj siromašen ljudski učitelj s svojo revno plačo kaj takega doseže? Kako naj siromašen ljudski učitelj, kateremu naj v smislu § 55. drž. ljudskošolskega zakona bo omogočeno, preživeti rodbino, svojim otrokom poskrbi višjo šolsko

izomiko, nego jo daje ljudska šola, če je komaj v stanu, preživeti borno sebe in svojo rodbino?

Ker ljudski učitelji na Goriškem in v Istri nimajo dohodkov, ki so primerni eksistenčnemu minimumu, so primorani, v redkih prostih urah, katere imajo in katere bi potrebovali za svojo izomiko, opravljati privatne službe, koder je to sploh mogoče. Večina pa, nastavljena v malih krajih, sploh ne more dobiti takega privatnega zaslužka, in je primorana, zadovoljevati se z najpriprostejšo hrano in obleko, da ne zaide v dolgove.

Ljudski učitelji, kateri velike revščine v svojem stanu ne morejo prenašati, so primorani iskati službo v drugih deželah, koder so boljše plače, n. pr. na Kranjskem ali pa na Štajerskem, ali pa celo prestopajo k financii, k pošti, k sodiščem, k davčnim uradom itd., vsled česar na Primorskem nedostajajo čedalje več učiteljskih moči.

To je sedanji žalostni položaj ljudskih učiteljev v pokneženi grofiji Goriški in Gradišćanski in v mejni grofiji Istri.

Na drugi strani morajo prepokorno podpisani priznati, da je finančni položaj Goriške, Gradišćanske in Istre takšen, da spadajo te dežele mej finančijalno najslabše stoječe, in da bi zvišanje plač ljudskih učiteljev provzročilo v teh deželah novo znatno obremenjenje, katero obremenjenje bi rečene dežele le težko prenašale.

Zlasti bi tako novo obremenjenje težko zadelo davkoplačevalce v pokneženi grofiji Goriški in Gradišćanski, ker ima ta dežela samo okrajne šolske zaklade in do današnjega dne še ni bilo možno ustanoviti drž. šolskega zaklada.

Notorično je tudi, da je draginja na Primorskem od dne do dne večja, kar davkoplačevalce močno slabi, ljudskim učiteljem, kateri to draginjo tudi občutijo, pa jemlje vse zaupanje na izboljšanje njihovega položaja.

Prisiljeni po bedi in pozdravljaje s hvalno ležnostjo zakonski načrt, kateri je visoka vlada predložila goriškemu dež. zboru in s katerim hoče provzročiti ustanovitev dež. šolskega zaklada, izrekajo prepokorno podpisani odposlanci ljudskih učiteljev poknežene grofije Goriške in Gradišćanske ter mejne grofije Istre, najudanejšo prošnjo:

Vaša Preuzvišenost izvoli blagohotno v lastnem delokrogu:

1. Ukreniti kar treba, da se izvršuje § 55. drž. ljudskošolskega zakona, zagotovi ljudskim učiteljem in njihovim rodbinam v pokneženi grofiji Goriški in Gradišćanski in v mejni grofiji Istri stanu primerno izhajanje, ne da bi isti bili primorani opravljati privatne službe in zanemarjati svojo višjo izomiko, in sicer naj se to zgodi tako, da bo njihova minimalna letna plača jednaka letni plači c. kr. drž. uradnikov XI. činovnega razreda:

2. Delovati na to, da se okrajni šolski zakladi v pokneženi grofiji Goriški in Gradišćanski odpravijo, in da se z ustanovitvijo skupnega deželnega šolskega zaklada osredotoči uprava sredstev za vzdrževanje ljudskih šol;

3. Provzročiti, da se z ozirom na slabe finančne razmere večkrat imenovanih dežel, in da se omogoči regulacija plač ljudskih učiteljev, dotičnim deželnim oziroma okrajnim šolskim zalogom zagotovi primerna subvencija iz državnih sredstev.

Podpisanci, ki so si dovolili, popisati Vaši Preuzvišenosti v predstojajočih vrstah svoj žalostni položaj in se obrniti do Vaše Preuzvišenosti s prošnjo za primerno od pomoč, gojé trdno nado, da se primorskim ljudskim učiteljem po sodelovanju Vaše Preuzvišenosti omogoči, učkati boljše prihodnost, ne samo v njihovem interesu, nego tudi v interesu celokupne države, katere zvesti in zanesljivi člani so vedno bili in ostanejo vedno.

V tej nadi beležijo v imenu ljudskega učiteljstva poknežene grofije Goriške in Gra-

LISTEK.

„Popevčice milemu narodu“.

(Zložil Anton Hribar. — Ocenil Ivan Cankar.)

Dandanes vlada v literaturi velika zmedenost; mlad pesnik, ki ima resno voljo in poštene namene, ne vé česa bi se lotil in za kom bi pobiral stopinje. Javno mnenje je vihravost in negotovost, in vladajoči nazori se menjavajo neprestano. Poetje hirajo od vznemirjenosti; kdor ni uren dovolj, prespi lahko popolnoma po nedolžnem najlepšo strujo. To je neizmerno žalostno. In če pomisli človek, da je vse to hitanje nepotrebno, da je brezsmiselno in brezpombno to blazno stikanje za resnico, da je smešno in otročje to iskanje prave poezije! . . . Pot do vspeha, do priznanja in slave je vendar tako ravna, — leži nam odprta pred nosom!

Najprvo: — pišite, pišite, pišite! Kaj in kako, — to je postranska stvar, ki nima z zaželjeno slavo nobenega opravka. Spominjajte se nekaterih naših literatov, ki niso napravili v svojem življenju ničesar, da bi jim mogel kdo očitati originalnost ali vsaj duhovitost, — in vendar smo jih odeli z glorio. Ti ljudje pišejo brez ozira na desno in na levo, pišejo neutrudno polo se, polo; narod dobi respekt pred to gigantično svojeglavnostjo in v zadregi in raz-

tresenosti jim položi lovor na vznojeno čelo. Od tega trenutka so sakrosanktni, in če govorite v njihovi prisotnosti o bedarijah, vržejo vam javno mnenje v obraz.

Dalje: — ako vam je do popularnosti, pišite „za narod“, to se pravi — trivijalno. Če dobite slučajno kako dobro idejo, potisnite jo kolikor mogoče globoko v blato; „narod“ noče gledati visoko v nebo; njemu je ljubše, da suje ob poezijo s svojimi umazanimi škornji. Ogibajte se finih metafor, srebrnih besed in iz solčnih žarkov spletenega sloga; ogibajte se snovij, ki ne diše po konjskem hlevu ali vsaj po dedovem zapečku; ogibajte se idej, ki segajo čez stolp vaške cerkve! . . . Natančnejše se poučite o tem oddelku v Preširnovi „novi pisariji“.

Naposled: — varujte se, da ne zaide kdaj ponevedoma na kriva pota, — da ne napravite kdaj kakega poštenega verza. Ljudje bi stresali z glavo, zakaj navajeni so, da pes laja, in da osel riga. V tistem trenutku, ko se izgubite na trnjevo stezo resnične poezije, — je z vašo slavo pri kraju; naši kritiki vam povedo jasno in razločno, da je vaša popularnost nevarna in pogubna milemu narodu.

Ne mislite, da pretiravam. Izkušeni ljudje, ki poznajo naše literarno življenje, vam bodo svetovali isto. Treba vam je samo še nekoliko impertinentne samozavesti in zlata prihodnost vam je zagotovljena . . .

Hribar ni zašel nikdar v poezijo. Od prvega do zadnjega verza je ostal v najnižjem blatu banalnosti. V izbiranju snovi ne pozna niti sledu kakega estetičnega čuta; pobere vam vse vprek, kar mu ravno pride pod roko. Tako se zgodi, da naleti kdaj na kako dobro stvar, na poetično narodno pripovedko. Pod prsti ženija se izpremeni kremen v demant, pod prsti šušmarja postane demant kremen. Hribar dela z našim narodnim blagom kakor svinja z mehomo. Razblini vam snov na dolgo in široko; važnih delov ne omeni, nevažne razteza od kitice do kitice . . . Ali teh slučajno ugrabljenih, lahkomišelnih umazanih biserov je jako malo . . . Vse ostalo, — naj se je že rodilo iz Hribarjeve fantazije same, naj je že zmrcvarjena zgodovina ali predelana, pohabljen in v nes pametno tendenco zavita bajka — ni drugega, kakor slučajen, okoren drog, krog katerega se ovijajo Hribarjevi verzi kakor prašne cunje.

Njegov slog je znan. Ako bi ga hotel karakterizirati kakor zaslužni, očital bi mi Hribar z nekako pravico, da ne poznam spodobnih in uljudnih izrazov. Kar je n. pr. dosegel v pesmih „Vvod“, „Umevaš ga le ti“, „Ubogi pevec“, „Premaljenje“, „Meta in Jaka“, „Boj pri Sisku“, „Boj pri Vogastogradu“, „Kraški zmaj“ itd., — to je vrhunec nage banalnosti; jaz vsaj doslej še nisem čital kaj jednacega . . . To ni prozajično; zahvalil bi se za tako prozo; Prešern bi imenoval takega pesnika „kvaso“, Stritar

„šušmarja“ in Ljubljancan „goflo“ . . . Poante Hribar ne pozna; pričinja vodeno in vsakdanje, pripoveduje dalje, kakor mu naneseta ritem in rima — in zvršetek se izgubi v brezbarvnih frazah ali celo v zoperno-naivni tendenci. Da bi načrtal kako osebo ali kak prizor živo in plastično, zato nima ne smisla ne talenta. Kar imamo pisateljev iz zadnjih desetletij, primerjati se mu more v tem oziru samo še Koder, časih morda Pavlina Pakkova.

Hribar toži, da ga svet ne razume, da ne mara slišati resnice, da mu dela krivico in da ga prezira! . . .

Dà, mnogo pel sem — zdaj se čudim,
Ko zrem v minulost zatopljen,
Kakó, da še se s petjem trudim,
Saj méni záme se nobén.

Ljubav sem v dnu srca zajemal,
Izival sem jo v sladke sprev.
A kdo se je zató zavzemal,
Kar srca mojega je gnev?

Modrosti svoje zadnje kote
Prebrskal sem in uk delil.
A narod misli, da so zmote,
Kar s potnim čelom sem rodil . . .

Itd. — Kaj vraga pa še hočete, gospod Hribar? Kje, — kdaj v naši preteklosti in kje v družini narodnih so prizanašali šušmarjem toliko, kakor prizanašajo Vam? Drugod in v družini časih bi ne bili dobili ne lista, da bi tiskali v njem svoje banalnosti, ne založnika, ne čitateljev in naposled tudi kritika ne, ki bi se resno ukvarjal z Vami in z Vašimi verzi. In Vam je slave

dišanske in mejne grofije Istre Vaši Prezvizišenosti najtundanejši —

Anton Kosovel, nadučitelj in predsednik učiteljskega društva v Sežani, Peter Medvešek, nadučitelj v Sv. Križu, Andrej Vrtovec, učitelj v Tolminu, Josip Valentič, nadučitelj v Rimanjih in Jakob Jakac, nadučitelj v Kanfanaru.

V Ljubljani, 10. februarja.

Bodočnost Avstrije.

Pod tem naslovom je objavil v „Revue de Paris“ posl. dr. Kramar članek, ki se bavi s sedanjim položajem v Avstriji ter o njeni bodočnosti. Najprej obsoja pisatelj centralizem in piše: Šele doba Taaffeja je zlomila moč centralizma. Grof Taaffe je umel razbiti vsegamogočnost nemškoliberalne stranke. Taaffe pa je prezrl to, da mora nemškoliberalna stranka, orošana svojega vladarstva, nehote postati narodna stranka. Nemški radikalizem je dobil nakrat nevarne razvade, ki se sedaj na severnem Češkem kažejo prav očitno. Zajeziti nemški radikalizem je vzel za svojo nalogo grof Badeni, ko je nastopil vlado. Badeni je hotel v okviru obstoječih institucij napraviti Čehe enakopravne z Nemci. Badeni je sanjal o večini, katero bi ustvaril iz Poljakov, Čehov in zmernih Nemcev, s pomočjo katerih je hotel državo v avtonomističnem smislu reformirati. Prvi korak k temu so bile jezikovne navedbe za Češko in Moravsko. Upal je, da bodo sprejeli Nemci te navedbe za podlago pogajanj, toda taktične napake vlade in bojazen nemških voditeljev pred svojimi volilci so uničile te lepe sanje. Nemci so znali izzvati po vsi Avstriji razpiti „furor teutonicus“ proti vladi, in Badeni je moral iti. Potem piše Kramar, da je neobhodno potrebno, da se dvigne nivo parlamenta. S sedanjim volilnim sistemom pa je to nemogoče. Deželni zbori naj dobe zopet pravico, pošiljati v državni zbor poslance. Ta bo potem sicer manjši, a delavnejši. Narodni in socialni manjšini bi se moralo seveda povsod zakonito zagotoviti primerno število poslancev. Glavni pogoj miru v parlamentu pa je, da se izključijo iz njega vsa narodna vprašanja. Državni zbor naj bi se bavil samo s socialnimi in gospodarskimi vprašanji. Vse to se more izvršiti brez radikalnih pripomočkov. Toda centralizem, ki se je vpeljal s prevratom državne vlade, se mora povsem zatreti le z novim državnim prevratom. V politiki se mora včasih zarežati v meso. Država je, hvala Bogu, dovolj močna, da bo prenesla to neizogibno operacijo brez nevarnosti. Večina avstrijskih narodov noče več prenašati, da ima manjšina privilegije. Potreben pa je narodnosten zakon, ki bo varoval tudi Nemce.

Bolgarija in macedonske agitacije.

Novi bolgarski zunanji minister, Greko v, ki je zajedno ministerski predsednik, je sporočil v Carigradu, da njegova vlada absolutno ne bo trpela, da bi se iz Bolgarije podpihivalo macedonske agitatorje, ter

premalom in premalo priznanja? ... In da bi Vas ne razumeli? Bodite skromni, kakor se vam spodobi! Živ krst ne bo našel duhovnosti v Vaših besedah in globokomunosti še manj ...

Kam se izgubi človek, ki nima pojma o poeziji in se upira kljub temu, da bi ubral nežnejše strune, to kažejo nekateri Hribarjevi verzi, ki presegajo s svojo neslanostjo celo njegovo nizko trivijalnost. Večina teh pesmi stoji v prvem delu knjige, a najzopernejša izmed vseh je „Umevaš ga le ti“, ki razodeva ob jednom Hribarjeve originalne nazore o poeziji in o pesnikih ...

Narodu je podaril Hribar svojo knjigo, kakor pravi v „Vvodu“. Ljudje mislijo, da je naš preprosti narod še zmirom tako neizobražen, zabit in naiven, da bo požiral hvaležno in brez ugovora take nesmišelnosti, kakor so mu jih bili naši „narodni“ literatje navajeni ponujati doslej. Ali tega mora biti vendar j edenkrat konec, da bi se vsak impotenten šušmar izgovarjal z „milim narodom“, kadar izleže v potu obraza kakov klopotec. Za Boga, ta cega „narodnega“ blaga imamo že dovolj, in boljše je, da ljudje ničesar ne čitajo kakor da si kvarijo še nerazviti okusi.

„Katoliški obzornik“ je nasprotnega prepričanja, in jaz mu ga privoščim. Zanj Hribarjeve pesmi sicer niso — kakor je nekako namignil, — ali kmet, to je kaj družega. (Konec prih.)

da se je v to svrhu ukrenilo že vse potrebno. Porta pa menda tem zatrdilom ne zaupa preveč, kajti pred zadnjo grško-turško vojno se je v Grčiji pokazalo, da vlada ni mogla zatreti bojevitosti mejnarodom, ki je kralja primoral, da je napovedal Turčiji vojno. Prav tako se more zgoditi v kaki balkanski državi, zato se Turčija vedno oborožuje ter zbira na bolgarsko-macedonski meji orožje, streljivo in bojni material. Turška vlada je tudi odredila, da stopi v službu macedonske ustaje 20.000 Albancev pod orožje. Sultan dopušlje v treh dneh Albancem na štiri kraje vse potrebno orožje.

Kmetijski nemiri v Rumuniji.

Pred nekaterimi tedni se je sporilo, da so nastali vsled socialističnih hujškanj in agitacij v okrajih Telemman in Vlaški v mali Valahiji opasni kmetijski nemiri, ki se obračajo pred vsem proti bojarjem, veleposestnikom, potem proti uradnikom in končno tudi proti kralju Karolu, katerega kmetje dolže, da se za nje prav nič ne briga. Rumunski kmet je potrpežljiv in miren kot ovca, toda besen, krut in neumljen je, kadar dospe njegovo zatiranje in izrabljanje do viška. To se je pokazalo l. 1888., ko so ruski ikonarji, prodajalci svetih podob izzvali kmetiško vstajo z lažmi, da želi ruski car, naj se posestva veleposestnikov razdeli mej kmetje, ki bodo plačevali potem desetino. Z isto lažjo vplivajo tudi sedaj socialisti, ki so si ustanovili veliko število agitatorskih klubov. Če se pomisli, da je dve tretjini rumunskega naroda kmetškega in da je skoraj vsa rumunska vojska iz kmetijskih sinov, je razumljiva velikanska nervoznost, katera se je polotila vlade. V Valahiji in ob Moldavi vse vre, mnogi veleposestniki so že pribežali v mesta, nekateri pa so oborožili svoje hlapce. Vojni minister pa ima že najširša polnomočja. Bati se je torej resnih izgrediv in nemirov, ako se ne posreči vladi pomiriti večinoma jako nevedno ter neomikano kmetiško ljudstvo. Vlada pa se bo morala odločiti za temeljite reforme na gospodarskem in socialnem polju.

Boj na Filipinih.

Aguinaldo in junta Filipincev izjavljata, da ni istina, da so začeli Filipinci Manilo napadati, ampak da so Amerikanci prvi ustrelili, ker so hoteli izzvati boj na vsak način. Amerikanci so namreč boj rabili v ta namen, da so pritisnili na one senatorje, ki so še omahovali ali bi glasovali za mirovno pogodbo s Španijo ali ne. V ameriškem senatu je potrebna $\frac{2}{3}$ večina navzočih senatorjev, da se sprejme taka pogodba. Takoj potem, ko se je zvedelo o bitki pri Manili, sta se odločila dva senatorja za mir s Španijo, in predlog je bil sprejet s 57 glasovi proti 27. Predlog senatorja Vesta, naj se sklene, da Zjedinjene države ne zasedejo nobene kolonije proti volji domačinov, je bil s 53 glasovi proti 30 zavržen. Filipin torej Amerika ne da več iz rok, naj li domačini ugovarjajo ali ne.

Dopisi.

Na Mahu, 6. februarja. Slučajno sem dobil v roke „Pravila kmetijskega društva v Studencu-Ig“. Posebno zanimala me je točka VI. „Uprava in vodstvo zadruga“. Da omenjeno kmetijsko društvo ni nič drugega, ko navadno konsumno društvo, je cenjenim bralcem „Slov. Naroda“ že znano iz dopisa z Iga; a pojasniti je tudi treba, kake osebe so v upravi in vodstvu zadruga, kar posnamem iz pravil. Udje prvega načelstva so poleg neizogibnega g. kaplana in nekaj posestnikov nič manj nego štirje župani. Blagor občinam, koje imajo tako skrbne (!) očete župane, da pomagajo v družbi prenapetih gospodarstva željnih kaplanov uničevati svoje občane-trgovce in gostilničarje, a za koristi drugih občanov ne storijo ničesar. Da se s konsumnimi društvi samo prodajalničarji in gostilničarji uničujejo, ter da posestniki nimajo prav nikake koristi, to je že večkrat dokazano, a da bi bil to posel županov, to mi je nerazumljivo. Župani imajo čuvati korist vseh svojih občanov, kakor morajo vsi občani plačevati občinske naklade. Poleg omenjenih županov najdem v nadzorstvu še enega župana, koji se prišteva k razsodnim (!) in zaupnim možem narodne stranke? Res pravi škandal! Ako je omenjenim županom res kajza povzdigo blagostanja svojih občanov, naj storijo svojo dolžnost in naj poskrbijo, da bode v občini vsaj zadostno število

sposobnih bikov. Živinoreja v omenjenih občinah je tako zanemarjena, da o kaki umni živinoreji niti govoriti ni. Župani so po postavi dolžni skrbeti, da je v občini zadostno število bikov, a ravno v omenjenih občinah nimajo niti po enega bika v vsaki občini. V eni občini imajo 6 let starega nelicencevanega bika (?), koji je k večjemu 50 gld. vreden. Kak zarod je od tega plemenjaka, je ob sebi umevno. Po nemarnosti omenjenih županov ima vsak posestnik pri vsakem teletu, koje proda, vsaj 10 goldinarjev škode, če pa tele redi, pa v 5 letih gotovo vsaj 50 gld. Tu je treba nevednemu ljudstvu pomagati in ga poučiti, ne pa g. kaplanu neljube prodajalničarje in gostilničarje uničevati in nevedno ljudstvo slepiti. C. kr. okrajno glavarstvo je še le pred kratkem zaukazalo, da morajo župani natančno skrbeti, da se zakon o povzdigi živinoreje izpolnjuje, a ne vem kje so poklicani organi, da takih skrbnih (!) županov ne vidijo. Ako bodo isti organi storili svojo dolžnost in bodo vse take zanikerne župane naznanili, jih bode že c. kr. okrajno glavarstvo poučilo, da imajo gospodje srenjski očetje vse druge posle in dolžnosti, nego ustanavljati nepotrebna konsumna društva in pospeševati prepir v svoji občini.

Iz selške doline, 6. februarja. Da ne bode mislija jedna izmed tistih strank, ki si raji več ali manj oblasti dovoljuje, odgovarjam že samo iz tega razloga trapastofantastičnemu skrupuconu notice v „Slov. Listu“. Neko pričvrto človeče v navedeni notici stoji samega veselja kar pol metra od tal. Sreča, da ga za prenačljena ideja katoliške gimnazije ni pripravila v take sfere, da bi bil za Studenec pripraven. Nekateri je ta preimenitna misel, kar tako strapila, da so „zamaknjenim devicam“ prav podobni in čakamo le še pesnikov, ki bodo opevali te pomladanskokrasne misli. „Prav z veseljem smo pozdravili v naši dolini preimenitno misel presvitlega knezoškofa o nabiranju za katoliško gimnazijo. Ljudje kar poprašujejo, kdaj se bode začelo nabirati (Opomnja: Morda bodo dali še oglas v „Slovenski List“, kdaj se bode začelo pobirati). Več jih misli kar za celo leto (pravilno vse leto) najedenkrat oddati darila“, tako slovejo nekatere vrstice. Prav na kratko vsak še nekoliko svobodno misleč človek lahko odgovori, nekako tako-le: Mnogi in mnogi niso zadovoljni s takim ukazovanjem in nabiranjem za nepotrebne zavode. Misel je maloimennitna, pač pa nepremišljena in prenačljena. Ljudje se pač malo poprašujejo. Saj vemo koliko so vseč našim kmetom finančialne žrtve. Sicer imajo ljudje, seosebno kmetje, več važnejših in potrebnjših skrbij, kakor za to gimnazijo. Kolikor znano, ravno v naši dolini ljudje ne marajo dosti govorjenja, bodisi o kakoršnih koli solah. Čudno tedaj, da bi kar na mah bila taka izprememba. Seveda, če se ljudi „farba“, da bodo lahko zastoj vsi študirali, morebiti, da kateri reče: To je pa prav. A da bi bilo kar tako popraševanje, kakor pravi „Slovenski List“, to absolutno ni res. Če bodekdo dal za vse leto naprej, naj to ne bode to dopisno znak, da je dal dotičnik iz prepričanja ali pa iz samega veselja in navdušenosti, temveč zato, da se odkriža jedenkrat za vselej vednega nadlegovanja „gospodovega“, ali kakor bo skoro vsak tak rekel: „Da bo gmah!“ Če bi ljudje to vedeli, česar ne vedo, pa gotovo ne bi dal nihče — ničesar. Ljudje namreč mislijo, da je to „škofovski davek“, in ker vsak pobožni kmetič misli, da drugače ne pride v nebesa, če ne izpolni do pičice zahtev svojega „gospoda“, odtod to točno plačevanje podobnih davkov. Rodoljub naj pa toči solze še večje, take, da bodo izprale prismojene možgane dopiščeve. Kdo pa kmeta dere, to vsak ve, kdor pa še noče vedeti, bode pa kmalu videl. Odzvonilo bode gotovo, samo vprašanje je — komu? Na koncu dopisa pa je s prav komedijantovskim ponosom dostavljeno: „Železniško konsumno društvo sklenlo je pri letnem občnem zboru, darovati vsako četrtletje po 2 gld. (v 15 letih ste dali 120 gld. z %). Opomnja.“ za katoliško gimnazijo. Le tako naprej pri vseh društvih! Ko čita to širokoustnost kateri Železnikar ali tistih, ki so okoli Železnikov, ali ne odmaje z glavo? Ta siromašni trg, ki si je nakopal to zavodišče pijancem, ta trg, ki ima toliko pravih siromakov, ki prav „beraško živé“, ta trg se vsled zmešanosti nekaterih butic, drugim

krajem in društvom v izgled stavlja! Ali ni to ironija? Vidi se na kakšni podlagi so zasnovana konsumna društva. Ali ni to naravnost nesramnost? Ali dobiček, ki ga imajo konsumna društva, iščejo zato pri ljudeh (ki itak že plačujejo za imenovani zavod), da podpirajo nepotrebne zavode? Nauk tistim konsumcem: Dajte raje tiste 2 gld. vsako četrtletje domačim siromakom, da jim ne bode trebalo beračiti po hišah in celo daleč okrog po hribih, kjer so kmetom velika nadlega. Če bodo kmetje izvedeli, bodo vaše berače sotržane podili iz hiš. Po jedni strani taka razsipnost, po drugi pa tako pijavkanje! Prodajajte raje blago še ceneje, kakor ga sedaj! Tisti Železnikarji pa, ki so se obdržali izven teh „morečih idej“, pri katerih največ dobe berači, naj pa obrnejo svoj plašč po vetru in naj povedo beračem, da ima konsumno društvo toliko preveč denarja. Nadalje zopet tiste Železnikarje pozivlje „pamet“, naj dajo vsak dar rajši za najbolj potrebno družbo „Sv. Cirila in Metoda“, katero je „Slov. List“ izbacnil iz svojega priporočevanja in na njeno mesto v neodvisnem glasilu na komando postavil: „Našo stražo!“ K. N.

Z Bleda, 8. februarja. Zadnjo nedeljo je naše bralno društvo napravilo zabavni večer svojim društvenikom. Ob 3 uri popoldne napolnila se je že dvorana v Blejskem domu. Preskrbljeno je bilo za duševni in telesni užitek. Pevci so peli neutrudno in lepo, da jih je bilo veselje poslušati, gđ. Vovkova, gg. Pianeki in Repe so skrbeli za smeh, gostilničar pa je postregel z izvrstno jedjo in pijačo. Ali glavni namen te zabave je bil izvanreden. Pevci so hoteli svojemu pevovodji izkazati se hvaležnega. Nabrali so mej saboj in mej društvenimi prijatelji primerno vsoto denarja, za katero so kupili dar. Istega — zlato iglo z demantom — je izročila pevka z lepim nagovorom gosp. nadučitelju Rusu, pevec pa je podal njegovi gospej srebrn nastavek za sadje. Oba sta se ginjenega srca zahvalila za to nepričakovano slavnost in sta obljubila, da bosta še z veseljem z naprejš skrbela za gojitev lepega petja mej Blejci. V veselji in zadovoljnosti smo ostali čez 10. uro zvečer skupaj, in ko smo se razhajali, je marsikdo rekel, da že zdavnaj ni tako prijetne zabave užil kakor ta dan. — Bog živi pevovodjo, pevce in pevke Blejske!

Z Zagorja, 8. februarja. Prejeli smo sledeči popravek „Slavnemu uredništvu „Slovenski Narod“ v Ljubljani. Sklicevaje se na § 19. tiskovnega zakona prosim, da popravite dopis iz Zagorja od dne 7. februarja 1899. št. 30 v toliko, da ni res, da nisem jaz s svojim bratom glasoval za vseučelišče v Ljubljani, ampak da sva oba glasovala zanj, kakor kaže zapisnik odborove seje v Zagorji z dne 30. februarja 1899. Odličnim spoštovanjem Jak. Gross, župnik, Peter Gross, nadučitelj.

Opomba uredništva: Naš dopisnik, do kojega smo se v ti zadevi obrnili, da nam da potrebna pojasnila, odgovarja takole: Dopis v „Slov. Narodu“ je grozno vznemiril Grossa in njegove prišaste. Danes vam je poslal še celo popravek. Ali v občinskem zastopu sedita svetovalec in odbornik, ki vsak hip s prisego lahko potrdita, da je vse res, kar sem pisal. Gross se sklicuje na zapisnik; ta zapisnik pa pri seji niti pisan ni bil, ker je bil občinski tajnik v dan seje odsoten v Ljubljani! —

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 10. februarja.

— Osebna vest. Generalni vikarij, stolni kanonik g. Ivan Flis je imenovan papeževim hišnim prelatom.

— Brez komentara. „Slovenski Gospodar“, govoreč o eventualnem prestopu slovenske državnozbornske delegacije v opozicijo, pravi: „Opozicija je za nas Slovence jako vabljiva. Da se ne izpolni naše zahteve, če prav smo v večini, opravičuje opozicijo. Opozicija bi bila sploh v državnem zboru za nas nekaj novega. In gotovo — koristna bi bila. Različni elementi v različnih nazori bi se zbrusili, našli bi ono, kar jih veže, cela slovenska opozicija bi si ustvarila jasen, skupen program. In v opoziciji morajo poslanci nagajati, oponirati, kritizirati. Naša slovenska delegacija bi se morala vsled tega začeti učiti. Morala bi proučevati državne probleme, udomačiti se v vseh

javnih in državnih vprašanj, presojevati vsako dejanje večine od dobre in posebno še od slabe strani. Opozicija bi bila za naše poslance važna politična šola. — Res, lepi — pokloni!

— **Slovenska zmaga.** Pri občinskih volitvah v Pekrah na Štajerskem zmagali so Slovenci v vseh treh volilnih razredih. Ta zmaga je posebno pomembna z ozirom na znane šolske razmere v tej občini.

— **Steber lahonstva v Pazinu** se je podrl. Ondotni odvetnik dr. Constantini jeden najradikalnejših, a tudi najinteligentnejših kolovodij istrskih Lahov, je umrl.

— **Repertoar slovenskega gledališča.** Danes se igra prvokrat dunajska slika iz življenja „Trije pari črevljev“, spisal Karol Górlitz, prevedel K. Vodušek. Godbo je zložil Millöcker. Že dolgo ni bilo na našem odru toli zabavne in komičnih prizorov bogate igre kakor je ta. Kdor se hoče smejeti, oglej si to igro, ki se predstavlja po največjih in najboljših odrih! V igri je mnogo petja, največ pojeta: gospa Polakova, in g. Vl. Housa. — V nedeljo, 12. t. m. se ponovi narodna igra s petjem „Rokovnjači“. Začetek tej predstavi pa bo že ob 7. uri. — V torek popoldne ob 1/4 uri se bo igrala čarobna igra „Lumpacij Vagabund“.

— **Izlet na severni tečaj,** ki ga priredi „Sokol“ na pustni torek, obeta udeležnikom prav mnogo zabave in raznih presenečenj, katerih pa ne smemo še izdati. Dekoracije se prav marljivo razvrščajo po dvorani in bode te dni tudi poskušnja z električno izvedenimi potrebnimi efekti arktičnih krajev, kakor so severno solnce, polarna luč, severna zvezda i. t. d. Oglašajo se nove skupine lovcev na medvede, kolesarjev, ki hote na svojih kolesih dospeti na severni tečaj, oglasil se je tudi zrakoplovec Mihčev, ki upa gotovo dospeti tja, kamor še ni stopil nihče pred njim. Naši „piparji“ so si že omislili potrebne priprave, da bodo markirali pot do severnega tečaja, da more vsak obiskovalec priti nanj brez težav. Členi „Sokola“, ki ne pridejo maskirani, naj se udeležijo maskarade v društveni obleki. Preverjeni smo, da bode v torek vladala na severnem tečaju prav topla temperatura, za to bodo skrbeli mnogobrojni udeležniki tega originalnega izleta v arktične kraje. Ni se torej bati, da bi kdo „zmrazil“. Če bi pa le koga mraz prevzel, otajal se bode lahko v tropični pokrajini.

— **Poročil** se je g. Josip Mankoč iz Trsta z gđ. Margareto Dobrinovo iz Ljubljane. Čestitamo!

— **Pevsko društvo „Ljubljana“** priredi v nedeljo, dne 12. t. m. v restavracijskih prostorih g. Aura svoj pevski večer. Začetek ob 7. uri. Vstop prost. Na pustni torek priredi pa prej imenovano društvo v gostilni g. Rozmana pri Virantu svoj pustni venček. Začetek ob 7. uri. Vstopnina za maskovane kakor tudi za nemaskovane 30 kr. K obema zabavnima večeroma vabi prijatelje društva najljubšeje odbor. — Danes dne 10. februarja vrši se običajna skušnja, h kateri se gg. pevci polnoštevno vabijo.

— **Dobitke v strelšču na „Slavčevi maskaradi“** so dobili naslednji gospodje: Za I. najboljšo četirko 0 skrupelna, krasen revolver (darilo puškarskega K. Kaiserja) Fran Rozman, za II. najboljšo četirko 1/4 skrupelna, steklenica šampanjca (darilo restavraterja g. Mayerja) Vekoslav Jenič, za največ strelcev (155) srebrna žepna ura (darilo urarja g. Klopčiča) Fran Ks. Stare. Vse četirke in zapisnik so v soboto zvečer v gostilni „pri Virantu“ na sv. Jakoba trgu, na upogled.

— **Iz Grahovega pri Cerknici** se nam piše: Pretečeno nedeljo imeli smo, kakor običajno sv. mašo s propovedjo. Mislili smo, da se nam bodo oznanjali razleco nauki božji, toda varali smo se; mesto, da bi se oznanjevala božja beseda, pomislite, delala se je izvrstna reklama za ljubljansko — št. 13. Ljudje v cerkvi so le težko zadrževali smeh, molilo se ni pa prav nič. Ne vemo, čemu se nam to propoveduje, saj do nedelje večina ljudstva o tem še vedela ni, a sedaj je še našim otrokom znano, kake cvetke cveto na št. 13.

— **Nedostojno ščuvanje.** „Slovenec“ si je sinoči „privoščil“ poštno uslužbenca ljubljanske. Napadel jih je na prav grd način. Očital jim je, da so pri svojem plesu

nasproti cesarjevemu kipu razobesili dve frankfartarici, in zlobno vpraševaje, so li hoteli demonstrirati proti samoslovenski Ljubljani ali pa morda še tudi proti komu drugemu (to se pravi proti cesarju), izrekel svoje začudenje, da je pri plesu svirala c. kr. vojaška godba in da so ga s svojo prisotnostjo počastili odlični uradniki. Ta hudobna notica je obudila opravičeno ogorčenje. Kdor količkaj pozna gg. uradnike, gospodične pri pošti, tisti ve, da niso samo jako vestni in izredno postrežljivi, nego tudi v si narodnega mišljenja, tako da je povsem izključena vsaka demonstracija, posebno pa še s frankfurtericami. „Slovenčev“ očitane je popolnoma izmišljeno, ker na celem strelšču ni bilo ne jedne frankfurterice. Za dekoracijo starega strelšča so se napravile deželne zastave vseh kronovin, mejnjimi tudi zastava sedmograške, modrorudeča-rumena. To zastavo je „Slovenec“ proglasil za frankfurterico. Ne vemo, ali boleha „Slovenčev“ poročevalec za kurjo slepoto, ali mu je njegovo skrajno zlobno poročilo narekvalo hudobni namen, po krivici denuncirati poštno uslužbenca, ker se ne dajo vjeti v krščansko-socijalne zanjke. Poštni uslužbenci bodo „Slovenčev“ napad lahko pretrpeli, saj so se prav pri svojem plesu prepričali, kako velike simpatije so si pridobili mej ljubljanskim narodnim prebivalstvom. „Slovenec“ pa se lahko sramuje, da poštnim narodnim ljudem dela tako krivico.

— **Družbi sv. Cirila in Metoda** je včeraj oddal gosp. Josip Verbič iz Borovnice 200 gl. kot volilo svojega pokojnega očeta, g. Lovra Verbiča. — Ognjevitja ljubezen do svojega naroda je narekovala 89letnemu možu, da se nas je umirajoč spominjal s tako velikodušnim darom. Trajna naj mu bode narodova hvaležnost.

— **Iz Postojne** se nam piše 9 t. m.: Veselico s koncertom in plesom, ki se je dne 4. t. m. vršila v češčenje spomina buditelja Vodnika, uvrščaj narodna čitalnica po uspehu in obisku s zanosom mej one prejšnjih let. Pod razumnim vodstvom odv. koncipijenta, g. Švigelja proizvajale so se vse točke ukusnega koncertnega vzporeda z iskrenim občutkom in vzgledno natančnostjo. Začuli smo prvič po Pirnatu prirejene narodne popevke, bisere naše glasbene literature, katere prepleta fina in duhovita harmonizacija, vsled česar jim je prvi pogoj, da pridejo do veljave, razumevanje in vstrajno proučevanje. Vspoznavši to nalogo, lotil se je zbor z veseljem tega dela in trud je njim ter pevovodji donesel zasluženega priznanja. Ko je odzvenela „Sokolska“, udarila je godba in do 30 parov pognalo se je po blesteči dvorani v vesel ples. Elegantno se je plesala v nas že udomačena „Beseda“. Četvorke, katerih prvo je plesalo 32 parov, vodil je g. Ditrich ter jih zaključeval v slikovite skupine. — K veselici so tudi prihitali naši sosedje onstran Javornika, Cirčničani, zvečne trgovci, s katerimi smo spregovorili važno besedo o snujoči se organizaciji trgovcev.

— **Z Vrhniko** se nam piše: Maskarada bo v čitalniških prostorih na Vrhniko v soboto, dne 11. februarja t. l. Začetek točno ob 8. uri zvečer. Svira oddelek vojaške godbe slavnega ces. in kr. pešpolka št. 27.

— **Celjsko pevsko društvo** priredi na pustni torek, dne 14. svečana v veliki dvorani „Narodnega doma“ v Celju zabavni večer s plesom. Začetek ob 8. uri zvečer. Vstopnina za osebo 40 kr., za rodbino treh oseb 80 kr. Pri plesu svira celjska narodna godba.

— **Mestna hranilnica v Novem mestu.** V mesecu januarju 1899. l. je 236 strank vložilo 57 379 K 72 vin., 143 strank vzdignilo 51 891 K 60 vin., toraj več vložilo 5488 K 12 vin., 12 strankam se je izplačalo posojil 103 342 K 16 vin., stanje vlog 1.192 082 K 7 vin., denarni promet 374.018 K 51 vin.

— **Pevsko društvo „Zarija“ na Brdu** priredi na pustno nedeljo, dne 12. svečana veselico, združeno s pevskim večerom v prostorih podpornega člana, gosp. Gašperja Kotnika na Prevojah, s sledečim vzporedom: 1. Sattner: „Na planine“, moški zbor. 2. Nedved: „Naša zvezda“, mešan zbor. 3. Förster-Fleisman: „Triglav“, moški zbor (s sopr. in altom). 4. Sattner: „Studenčku“, mešan zbor. 5. Jenko: „Sablja moja“, moški zbor. 6. Pirnat: „Na Gorenjskem je fletno“, „Zvedel sem nekaj novega“, mešana zbor. Pristop

imajo društveni člani in po njih upeljani gostje. Začetek ob 6. uri zvečer.

— **Z Dunaja** smo dobili naslednje vabilo: Zabava brunnih študentov akad. dr. „Slovenija“ na pustni torek, dne 14. februarja t. l. v „Kath. Ressource“, I Reichsrathstrasse. Novost! I Veseli dan ali žalostni konec redaktorja Muhe. Izvirna opera v V. dejanjih. Spisal, uglasbilo in uprizoril brunni študentje! Lica: Jožef Muha, redaktor humor. lista „Fin de siecle“ in kapelnik ljubljanske mestne godbe. Štefek Eksempelj, gostilničar „Pri dveh golobcuh“ v Šiški. Polonica, njegova žena. Rozamunda Perešček, kmetsko dekle. Janez Streha, kmetski fant. Bolte Kremžar, hlapec pri Eksemplju. „Ta pijan študent“, dva pesnika in veliko kmetskih fantov. Prvo dejanje se vrši v Ljubljani, ostala v Šiški. V petem dejanju nastopi svetovnoznani, v Šiški gostujoči cirkus „Bejž-Bejž“; mej produkcijami svira ljubljanska mestna godba na lok in pleh, pod osebnim vodstvom svojega kapelnika. II. „Pesem od dveh nesrečnih Italijanov“. Po resničnih dogodivščinah posneta snov. Tekste k ganljivim ilustracijam, postavljenim na platno, prepeva zbor „Varaždincev“. III. Dobrodelni koncert uniformirane ljubljanske mestne godbe. IV. Na občjo željo občinstva se vzpored ponavlja! Opombe Začetek zabave ob 8. uri 30 min. Pravico do vstopa imajo vsi Slovenci, ki so židane volje in redno pridejo!

— **Semenj.** Na semenj dne 8. februarja je bilo prignanih 974 konj in volov, 247 krav in 71 telet, skupaj 1292 glav. Kupčija je bila prav živahna. Bilo je kupcev iz vseh krajev, tako za govejo živino, kakor tudi za konje. Najboljša kupčija je bila z voli, ker so bili prišli kupci z Morave in Bavarskega in so jih veliko nakupili in dobro plačali. Konje so prišli kupovat večinoma Lahi, kateri so jih tudi precej nakupili.

* **Ubogih varuhi žen!** V „Politik“ čitamo sledeče: „Fr. Ztg.“ piše: V § 19. mešč. zakonika se govori o dolžnostih varuhov v splošnem in o dolžnostih varuhov žen posebej. K temu da daje komentar Fischer-Heuleja sledečo razlago: Varuh mora, četudi se gre za omoženo žensko, skrbeti za njo v istem obsegu kakor je določeno v § 1901. I. Skrb za pod varuštvo postavljen o ženo se ne prepušča samo njenemu so-progu... Varuh mora prisiliti moža, da izpolnjuje svoje zakonske dolžnosti, ter mora ob potrebi tudi sam vmes poseči!

* **Zverinsko početje.** Iz Seitenstettna poročajo, da sta čula nedavno orožnika, katera sta šla v Grossweinbergu mimo hiše kmeta Russmayerja, v srce segajoče vzdihne. Šla sta pogledat, kaj to pomeni, in našla sta v hlevu, prav v temi z deskami obit ter z gnojem obdan prostor, kjer je kmetova svakinja ječala. Zvedelo se je, da je bila nesrečnica pet let tam zaprta; hrano so jej dajali prav tako, kakor živini. Uboličica je pdpolnoma pohabljenata ter je oslepela.

* **Z nabasanima topoma** so streljali topničarji v Budimpešti pri pogrebu generalnega majorja Gelicha. Jedna krogla je porušila steno neke hiše, druga pa je padla tik električnega voza ter se zarila v zemljo. Vojaki so pozabili vzeti krogli iz topov, ko so prišli z vaj.

Telefonična in brzojavna poročila.

Deželni zbori.

Dunaj 10. februarja. Jutri ali jutrišnjem priobči „Wiener Zeitung“ cesarski patent, s katerim se sklicujejo deželni zbori. Nekateri deželni zbori se snidejo že okoli 20. t. m., drugi pa v prvi polovici meseca marca.

Thunov načrt.

Praga 10. februarja. „Politik“ javlja, da sestavlja grof Thun poseben načrt za rešitev notranjepolitične krize.

Ravnopravnost pri sodišču.

Opava 10. februarja. Pri tukajšnjem sodišču sta češka zastopnika dveh čeških strank zahtevala, naj se o dotični obravnavi napravi češki zapisnik. Sodni tajnik je izjavil, da tega navzlic jezikovnim naredbam ne stori, češ, da mu po državnih osnovnih zakonih pristoji sodba, če so ministrske naredbe legalne ali ne.

Macedonija.

Dubrovnik 10. februarja. Črnogorska vlada je na zahtevo Macedoncev, naj jih podpira, odgovorila, da zanje ne

more ničesar storiti, in da jim ne more drugega svetovati, kakor da naj bodo mirni in naj čakajo boljših časov.

Oficijozen glas.

Kolonija 10. februarja. Z ozirom na članek dr. Kramafa o federalizaciji Avstrije v „Revue de Paris“ napada veleoficijozno glasilo nemške vlade „Köln. Ztg.“ jako ostro grofa Thuna. Mej drugim pravi, da se grof Thun ne sme čuditi, če Nemčija po izjavah čeških voditeljev sklepa na njegovo mišljenje. Kdor je zaveznik sovražnikov Nemčije, ne more biti prijatelj Nemčije.

Protiduhovniški izgredi.

Pariz 10. februarja. V Lilleu so se primerile velike demonstracije. Neki redovnik je na sumu, da je po grdem hudodelstvu zadavil neko dekletce. Velike množice ljudstva so pred cerkvenimi zavodi in šolami uprizorile izgrede in pri uredništvu klerikalnega lista razbile vse šipe. Mnogo oseb je bilo aretovanih. Bati se je, da se danes, ob pogrebu zadavljenega dekletca, izgredi ponove.

Boji na Filipinih.

Washington 10. februarja. Uradoma se razglša, da so bili v bitki pri Manili ubiti trije častniki in 56 mož, ranjenih pa je bilo 8 častnikov in 199 vojakov.

Washington 10. februarja. General Müller javlja, da je Filipince pri Iloju popolnoma porazil in razgnal, in da so voditelji zbežali v notranje kraje otoka.

Oklic slovenskemu občinstvu.

Daleč od domovine, v tujih mestih je primorana naša visokošolska mladina tešiti svojo žejo po višji dušni izobrazbi — naša mladina, „naša nada in naš ponos“ — naša bodočnost. S kolikimi vsestranskimi težavami se mora boriti slovenski dijak v tujini, ve popolnoma samo oni, ki je preстал isto borbo. Od vseh pravic odrivan, preziran od kolegov gospodujočega naroda kot vsiljivec, brez moralne podpore od faktorjev, ki bi mu jo morali nuditi, je slovenski visokošolec tudi gmotno v veliki večini navezan sam na se in na dobro srečo. Koliko dragega časa, zdravja in energije se mu pogubi v skrbeh za vsakdanji kruh! Koliko idealnih načrtov mora pasti vsled materialnega pomankanja! In koliko mladih duš plače za temi prekrizanimi načrti!

Slovenci, ne pozabite svoje mladine, ki sedaj še nima v domovini ognjišča prave, ob katerem bi se zbirala z navdušenjem in katerega hrepenje pričakuje! Ne zabite te naše sadike na tujem, gojite jo s požrtvovalno ljubeznijo — njen sad bo trgal narod!

Podporno društvo za slov. visokošolce na Dunaju ima lepi namen, lajšati bedo naših dijakov, študirajočih na dunajskih visokih šolah. Z veliko vneto je deloval odbor s pomočjo občinstva vedno v dosego te svrhe. Letos pa se je število prosilcev izdatno pomnožilo, in pokazalo se je, da dosedanji zneski več ne usrežajo potrebam podpiranih dijakov. Podpisani odbor se zato obrača do vseh slovenskih mladinojlovov z nujno prošnjo: Spominjajte se naše vedeljne visokošolske mladine, spominjajte se podpornega društva za slov. visokošolce na Dunaju ob vsaki priliki, zbirajte zanje pri vseh shodih in sestankih — vaša je hvaležnost slovenske mladine in zavest, da ste pripomogli mnogemu vzoru do vresničenja!

Odbor podpornega društva za slovenske visokošolce na Dunaju.

Darila.

Uredništvu našega lista so poslali:

Za družbo sv. Cirila in Metoda: Vesela, mešana, a zavedna družba pri „Koruzniku“ v Ljubljani 10 kron 30 vin. — Iz nabiralnika „pri Jurju“ na Poljanah št. 15 v Ljubljani 7 K 50 vin. — Družba Predvorom po g. Rudolfu Završniku, nadočitelju 4 krome. — G. J. Soklič v Ljubljani 3 krome 70 vin., nabral povodom imenovanja g. Brillija pri domačem omizji. — Iz nabiralnika narodne gostilne g. Lenčeta „pri belem volku“ v Ljubljani 6 K 48 v. — Skupaj 31 kron 98 vin. — Živeli rodoljubni darovalci in njih posnemovalci, katerih naj najdejo prav obilo!

Za Prešernov spomenik: G. Jurij Poljšek v Vipavi 38 kron, nabral pri veselici „Narodne čitalnice v Vipavi“ dne 2. t. m. in sicer 30 kron kot najvišji ponudek za poljub gđ. M. K., 8 kron pa kot kazni štirih gospodov, katerim je bilo glasom mesebojnega sklepa za ples plačati še posebno vstopnino. — Živela rodoljubna gospica in darovalci!

Zahvala. Šentjakobsko-trnovska ženska podružnica sv. Cirila in Metoda se zahvaljuje najtopleje „Zajčevi kliniki“ za 23 kron. — V Ljubljani, 10. svečana 1899. — Odbor.

Zahvala.

Gosp. pravnik Janko Žirovnik poslal je podpisani podružnici na zabavnem večeru naših slovenskih bratov na Dunaju nabranih 28 kron kot „prvi vidni vspeh njegovega dosedanjega bivanja na Dunaju z nadejo, da se skoro pod okriljem „Slovenije organizirajo.“ Podpisani odbor šteje si v dolžnost poštrevolno rodoljubno izrekat svojo najtoplejšo zahvalo za ta „začetek bodoče naše organizacije na Dunaju.“ (281)

Za odbor šentjak. trnovske ženske podružnice sv. Cirila in Metoda.
Ivana Zupančič Jelica Lozar
t. č. predsednica t. č. blaginjičarica.

Odvajalno

Cascara Sagra Malaga vino.

V Gorici, 12. oktobra 1894.

Cenj. gosp. M. Leustek, lastnik deželne lekarne (20-6) v Ljubljani.

Kot najboljšo odvajalno in slis rastaplja-joče sredstvo priporočam vsakomur Vaše izvrstno Cascara Sagra Malaga vino, ker sem se o njega izrednosti prepričal. Prosim torej še 1 steklenico po poštne povzetju Ferd. Močvin, posestnik.

Umrli so v Ljubljani:

Dne 4. februarja: Lucija Ponikvar, posest-nikova žena, 30 let, jetika.

Dne 6. februarja: Jožefa Indof, tovarniška delavka, 19 let, Dolenjska cesta št. 11, jetika.

V deželni bolnici:

Dne 9. februarja: Franca Prudič, gostija, 81 let, srčna hiba.

Meteorološko poročilo.

Višina nad morjem 306,2 m. Srednji zračni tlak 730,9 mm.

Februar	Čas opa-zovanja	Stanje baro-metra v mm.	Tempera-tura v °C.	Vet-ovi	Nebo	Padavina v 24 urah (00 mm)
9.	9. zvečer	740,1	7,6	p. m. jzah.	skoro jas.	
10.	7. zjutraj	741,1	2,4	sr. vzsvz.	del. oblak.	
	2. popol.	740,3	10,4	sr. jzahod.	pol. oblak.	

Srednja včerajšnja temperatura 7,7°, nor-male: -0,8°.

Dunajska borza

dné 10. februarja 1899.

Skupni državni dolg v notah	101	glid.	45	kr.
Skupni državni dolg v srebru	101	„	20	„
Avstrijska zlata renta	120	„	08	„
Avstrijska krona renta 4%	102	„	—	„
Ogerska zlata renta 4%	119	„	80	„
Ogerska krona renta 4%	97	„	85	„
Avstro-ogerske bančne delnice	918	„	—	„
Kreditne delnice	365	„	—	„
London vista	120	„	40	„
Nemški drž. bankovci za 100 mark	58	„	97 1/2	„
20 mark	11	„	78	„
20 frankov	9	„	55 1/2	„
Italijanski bankovci	44	„	42 1/2	„
C. kr. cekini	5	„	68	„

Vse vrednostne papirje preskrbuje BANKA MAKS VERŠEC, Ljubljana, Šelenburgove ulice 3.

Zahvala.

Za mnogostransko nam izkazano iskreno sočutje in srčno tolažbo ob boleznih in smrti našega nepozabnega, dne 6. svečana letos zamrlega preljubnega so-proga, oziroma očeta, brata svaka in strijca, gospoda

Janko Gradišek-a

posestnika, trgovca i. t. d. v Zalogu

in za obilno udeležbo pri njegovem pogrebu v D. M. v Polji izrekamo vsem udeležencem svojo najglobokejšo zahvalo zlasti se zahvaljujemo domačemu gosp. župniku in onemu iz Sv. Helene, dež. in drž. poslanecu gosp. Fran. Povše-tu in njegovi obitelji, predsedniku kupčijske in trgovske zbornice gosp. Perdanu, slav. učiteljstvu, gg. pevcem za ganljivo petje in sploh vsem prijateljem in znan-cem pokojnika. Iskrena zahvala bodi tudi vsem darovalcem prekrasnih vencev.

(276) **Žalujoči ostali.**

Trgovski pomočnik

izvežban manufakturst in špecerijst, dobi službo pri (275-1)
A. Pogačnik-u v Cerknici.

Išče se

najbolji izvor za nakupovanje kave, čaja, ruma in zvezka (21-33)

Nepotrebno iskati!

Kavčič & Lilleg v Prešernovih ulicah

dobivata to blago neposredno iz prekmorskih dežel ter prodajata

1 kilo fine kave (Santos Prime po	glid.	1-
1 steklenica pristnega Jamaika ruma	„	0-50
1 deka pristnega Pecco Souchong-čaja	„	0-05
1 pšnica prave angleške carske melange	„	0-50
1 steklenica pristnega finega konjaka	„	1-40

Brez tekmece!

Ces. kr. avstrijske državne železnice.

Izvod iz voznega reda

veljaven od dné 1. oktobra 1898. leta.

Odhod iz Ljubljane juž. kol. Praga čez Trbiž. Ob 12. uri 5 m. po noči osonni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno; čez Selzthal Ausse, Solnograd; čez Klein-Beifing v Steyr, v Linc, na Dunaj via Amstetten. — Ob 7. uri 5 m. s jutraj osonni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj; čez Selzthal v Solnograd; čez Amstetten na Dunaj. — Ob 11. uri 50 m. dopoldne osonni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Ljubno, Selzthal, Dunaj. — Ob 4. uri 2 m. popoldne osonni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Ljubno; čez Selzthal v Solnograd, Lend-Gastein, Zell ob jezeru, Inomest, Bregec, Curh, Genevo, Pariz, čez Klein-Beifing v Steyr, Linc, Budejevice, Pilsen, Marijine vane, Heb, Francove vane, Karlove vane, Prago, Lipsko, Dunaj via Amstetten. — **Praga iz Novo mesta in v Kečevje.** Mešani vlaki: Ob 6. uri 15 m. s jutraj, ob 12. uri 55 m. popoldne, ob 6. uri 30 m. zvečer. — **Prihod v Ljubljano j. k. Praga iz Trbiža.** Ob 5. uri 46 m. s jutraj osonni vlak z Dunaja via Amstetten, iz Lipskega, Prago, Francovih varov, Karlovih varov, Heba, Marijinih varov, Plazja, Budejevic, Solnograda, Linca, Steyra, Ausse, Ljubna, Celovca, Beljaka, Franzensfeste. — Ob 11. uri 17 m. dopoldne osonni vlak z Dunaja via Amstetten, Karlovih varov, Heba, Marijinih varov, Plazja, Budejevic, Solnograda Linca, Steyra, Pariza, Geneve, Curaha, Bregeca, Inomosta, Zella ob jezeru, Lend-Gasteina, Ljubna, Celovca, Linca, Pontabla. — Ob 4. uri 57 m. popoldne osonni vlak z Dunaja, Ljubna, Selzthala, Beljaka, Celovca, Franzensfeste, Pontabla. — Ob 9. uri 6 m. zve-čr osonni vlak z Dunaja, Ljubna, Beljaka, Celovca, Pontabla. — **Praga iz Novega mesta in v Kečevje.** Mešani vlaki: Ob 8. uri 19 m. s jutraj, ob 2. uri 32 m. popoldne in ob 8. uri 35 m. zvečer. — **Odhod iz Ljubljane d. k. v Kamnik.** Ob 7. uri 23 m. s jutraj, ob 2. uri 5 m. popoldne, ob 6. uri 50 m. — **Prihod v Ljubljano d. k. iz Kamnika.** Ob 6. uri 56 m. s jutraj, ob 11. 8 m. dopoldne, ob 6. uri 10 m. (1)

Odklikovan na razstavah: Velike Mežirice, Holešov, Proštejev, Prerovo, Tišnov, Humpolc.

Potrebna in koristna darila za vsako priliko!

Češki kršćanski specialni zavod za platno!

Svoji k svojim!

Viljem V. Vejman

izdelovalec platnena, pavolnatega in damastnega blaga

v Prostějovem na Moravi

priporoča lastne tkalne izdelke na roke po zmernih cenah in najboljši kakovosti: celeplateno domače in belene platne vseh širokosti in finosti, platne za plahute do 24 cm, damaste, gradle, namizne prte in blago, obrisače, servijate, bele in barvane za 6, 12 in 24 oseb, otirače, platnen in pavolnat kanefas, tobce, bele in barvane, platnene, pavolnate in svilnate, inlet in angin za sipke, oksford, krizet, oblečni pralni sefir in sotoke blage za damske obleke. Platna: pavolnata, ruska, za žimnice, slamnike, zastore itd, triihe, šifon, floridas, kreton, piké, barhent, satin, brilantin itd., itd.

Ugodna darila (1953-22)

in potrebe za gospodinjstvo.

Lastni izdelek.

Trgovcem se blago ne pošilja.

Kot strokovnjak in samizdelovalec lahko najboljše poštežem.

Vzorci in ceniki na zahtevanje.

Naročeno blago pošilja se le po poštne povzetju.

Poseben oddelek za razpošiljanje pod osebnim vodstvom.

Opreme za neveste od 50 glid. do 2000 glid. so vedno v zalogu.

Posrežba rečna; neustrezajoče blago se vrzame radovoljno nazaj.

Oprava za gostilne, kavarne in hotele.

Kovaška in ključarska delavnica

v Nušakovi vojašnici se oddasta s 1. majnikom t. l. (260-3)

Več se izv. na Rimski cesti št. 12.

Za kadilce cigaret in iz pipe.

Najboljše in najbolj zdravo kađenje

je brez dvoma ono s „Mörathon“-om.

Pristno le z strožje glave kot varstveno znamko

Mali zavojček zadostuje, da se 5 do 6 zavojčkov tobaka naredi okusnih, prijetno duhtečih in zdravju ugodnih.

Jedini izdelovatelj Th. Mörath, Gradec

drogerija „pri bobru“

Glavna zaloga: Fr. Pettauer, drogerija v Ljubljani. (1675 16)

Majhen zavojček 10 kr., velik 80 kr., 12 malih ali 4 veliki svoji franko s povzetjem 1 glid 26 kr.

VABILO

občnemu zboru

„Posojilnice v Trebnjem“

registrirane zadruge z neomejenim poročtvom kateri bode

v nedeljo, dné 19. februarja 1899 ob 3. uri popoldne

v posojilnični sobi s sledečim vzporedom:

1. Poročilo načelstva.

2. Potrjenje letnega računa.

3. Razdelitev čistega dobička.

4. Privoljenje remuneracije načelstvu.

5. Izvolitev nadzorstva.

6. Slučajnosti.

V Trebnjem, dné 8. februarja 1899.

(266) **Odbor.**

Žaga v najem.

Jednomrežna žaga kranjskega religijskega zaklada v Stari fužini na Gorenjskem se bode dala zopet v najem za čas od 1. marca 1899 do konca februarja 1900.

Kdor želi to žago dobiti v najem, naj pošlje svojo ponudbo podpisnemu upraviteljstvu, kjer so tudi najemni pogoji in v pogled, in to najdalje do sobote, dné 18. februarja t. l., točno ob 12. uri opoldne.

C. kr. gozdno in domensko upraviteljstvo Radovljica

dné 9. februarja 1899.

C. kr. gozdni in domenski upravitelj: Pirker m. p.

(274-1)

Zrebanje nepreklicno

dné 18. marca 1899.

1. glavni dobitek 100.000 kron

2. glavni dobitek 25.000 „

3. glavni dobitek 10.000 „

priporoča (240-3)

Dunajske srečke à 50 kr. J. C. Mayer v Ljubljani.

Naznanilo.

Slav. občinstvu uljudno naznanjava, da sva z dnem 11. svečana t. l. prevzela dobroznano

gostilno „pri Korošču“

v Trnovem, Cerkvene ulice št. 19

katero otvoriva

z domačim plesnim venčkom.

Vstopnina prosta.

Potrnila se bodeva cenjene p. n. goste postreči z dobrimi vini, vedno svežim pivom in ukusnimi jedili. (282)

Za mnogobrojen obisk se priporočata

Franc in Frančiška Miculinič.

Firm. 19. Fins. I. 131.

Eintragung von Firmen.

In das hiergerichtliche Register für Einzel-firmen wurden eingetragen die Firmen:

1.) Arthur Baron Apfaltrern herschaftliche Mühle und Säge in Krupp. Der Firmainhaber Arthur Baron Apfaltrern wird zeichnen: „Arthur Baron Apfaltrern.“

2.) Mariano Mikuličič Holzsaige in Oberfeld. Der Firmainhaber Mariano Mikuličič wird zeichnen: „Mariano Mikuličič.“

K. k. Kreis-Gericht Rudolfswerth

Abth. III. am 31. Jänner 1899. (208)

(Vpis firm. V tuzodni register za posamne firme so se vpisale tvrdke: 1.) Arthur baron Apfaltrern, grajski mlin in žaga v Krupi. Lastnik tvrdke Arthur baron Apfaltrern bode podpisaval: „Arthur baron Apfaltrern.“ 2.) Mariano Mikuličič, lesna žaga v Vrhpolji. Lastnik tvrdke Mariano Mikuličič bode podpisaval: „Mariano Mikuličič.“ — C. kr. okrožno sodišče Novomesto. Oddelek III. dne 31. januarja 1899.)

VABILO

na

domačo veselico

katera bode

v soboto 11. in v nedeljo 12. svečana 1899

v gostilni „pri Godcu“

v Židovski stezi št. 4.

Za dobro jed in pijačo je skrbjeno.

Začetek ob 6. uri zvečer.

Vstopnina prosta.

Za mnogobrojen obisk se priporoča

Ivan Godec

(279)

Kdor hoče dobro se imeti, Ta pridri sem na severni tečaj; Tu gorko bode kot po leti, Tu pravi bo ledeni raj. Medvedov belih ni Vam bati se, Krajlica severna jih vžene vse!

Pustni torek, dné 14. februarja

velika

Sokolova maskarada

Izlet na severni tečaj.

(278-1)